

NCCA

An Chomhairle Náisiúnta
Curraclain agus Measúnachta
National Council for
Curriculum and Assessment

Clár Foghlama Leibhéal 2 den tSraith Shinsearach: Cócaireacht

Modúl Roghnach

Dréacht le haghaidh
comhairliúcháin

Réamhrá

Is éard atá i gClár Foghlama Leibhéal 2 den tSraith Shinsearach (CFL2SS) raon de réimsí curaclaim, agus gach ceann acu deartha ar bhonn modúlach. Tá ceithre réimse curaclaim ag croílár CFL2SS: Uimhearthacht; Cumarsáid agus Litearthacht; Cúram Pearsanta; agus Sruthanna Roghnacha. Modúl roghnach is ea an Chócaireacht.

Tá an Chócaireacht deartha le haghaidh 60 uair an chloig ar a laghad den am teagaisc/ranga ar feadh dhá bhliain.

Teideal modúil	Am molta in uaireanta an chloig
Cócaireacht	60

Réasúnaíocht

Déantar forbairt ar scileanna praiticiúla bia an scoláire sa mhodúl Cócaireachta. Is scileanna riachtanacha iad seo a théann chun leasa do gach duine agus a thacaíonn leis an scoláire ina shaol laethúil. Cuireann an modúl bia sláintiúil, folláine phearsanta agus scileanna maireachtála neamhspleácha chun cinn agus ar chumas an scoláire. Cothófar féinmhuinín an scoláire, trí ghníomhaíochtaí foghlama, agus é ag tabhairt faoin bhfadhbriteach i ngan fhios dó, chomh maith le pleanáil, ullmhúchán agus smaointeoireacht chriticiúil agus chruthaitheach; ní ó thaobh bia amháin, ach ó thaobh bainistíocht ama agus acmhainní de. Cothaíonn an nádúr comhoibríoch a bhaineann le han-chuid gníomhaíochtaí cócaireachta cumarsáid shóisialta éifeachtach, idirghníomhú sóisialta, scileanna sóisialta, scileanna idirphearsanta agus inphearsanta.

Leanúnachas agus dul chun cinn

Tá an modúl seo deartha chun foghlaim agus eispéiris an scoláire ón tsraith shóisearach a chomhdhlúthú agus a chur chun cinn. Tá an modúl struchtúrtha chun leanúnachas a sholáthar ó Leibhéal 2 Cúram Pearsanta (AFT) ag an tsraith shóisearach agus ó shonraíocht Eacnamaíocht Bhaile na Sraithe Sóisearaí agus chun foghlaim an scoláire a chur chun cinn, a fheabhsú agus a dhoimhniú sa tsraith shinsearach.

Sa mhodúl seo tacaítear le forbairt agus cur chun cinn phríomhscileanna an scoláire, amhail scileanna a bhaineann le féinbhainistiú, le bheith ag fanacht folláin, agus le cumarsáid a dhéanamh, agus cuirtear chun cinn forbairt agus foghlaim i réimsí amhail cumarsáid, teanga, uimhearthacht, comhordú luaile agus feasacht ar spásúlacht. Tugtar deiseanna don scoláire a léiriú conas is féidir foghlaim a fhaightear anseo a bheith nasctha leis an bhfoghlaim roimhe seo, le réimsí curaclaim eile, le gníomhaíochtaí na scoile i gcoitinne agus leis an saol lasmuigh den scoil, agus a chuid foghlama á cur i bhfeidhm i réimsí amhail Cumarsáid agus Litearthacht, Uimhearthacht, Cúram Pearsanta, Aire a Thabhairt do mo Thimpeallacht, A bheith Rannpháirteach sa Phobal nó a réimse sainspéise. Tá an méid sin ina chuidiú chun foghlaim a neartú agus inniúlacht an scoláire a chur chun cinn chun bheith gníomhach, chun cumarsáid a dhéanamh agus páirt a ghlacadh in idirghníomhú sóisialta dearfach, ina scoil féin agus sa phobal níos leithne.

Cuireann sé sin eispéireas foghlama leanúnach ar fáil don scoláire ar feadh na sraithe sinsearaí. Tá an méid sin ina chuidiú le foghlaim an scoláire a neartú agus a chur chun cinn, rud a chumasaíonn dó, dá réir sin, braistint gaisce agus muiníne ina chuid foghlama a fhorbairt..

Teagasc agus foghlaim

Féadfaidh an scoláire páirt a ghlacadh i réimse gníomhaíochtaí a chuireann ar a chumas muinín a fhorbairt agus a chuireann neamhspleáchas chun cinn maidir le hullmhúchán bia agus a bheith ag comhoibriú le daoine eile. Cuireann an Chócaireacht eispéiris foghlama thadhlaigh agus idirghníomhacha ar fáil a d'fhéadfadh iliomad céadfaí a mhealladh agus a eispéiris foghlama a fheabhsú. Féadfaidh an scoláire uigeacht na gcomhábhar a bhrath, boladh luibheanna agus spíosraí a fháil, athruithe ar bhia a aithint le linn cócarála, agus éisteacht leis na fuaimeanna a bhaineann le hullmhúchán bia. Tá gníomhaíochtaí ar an meán trínar féidir na torthaí foghlama a bhaint amach. Cé go liostaítear roinnt samplaí, níl iontu ach moltaí. Tá solúbthacht ag scoileanna gníomhaíochtaí a chur in oiriúint dá gcomhthéacs scoile ar leith, do chomhthéacs a bpobail agus do spéiseanna na scoláirí.

Féadfar na nithe seo a leanas a áireamh ar ghníomhaíochtaí, ach gan bheith teoranta dóibh:

- Seisiúin phraiticiúla chócaireachta, ina réitíonn an scoláire béilí simplí cothroma
- Cleachtadh ar scileanna scine agus sábháilteachta sa chistin, ag cinntiú gur féidir leis an scoláire úsáid a bhaint as uirlisí go muiníneach agus go sábháilte.
- Oidís céim ar chéim a leanúint, ag tacú le scileanna seicheamhaithe agus treoracha a thuiscint
- Gníomhaíochtaí blaiste agus céadfaí, ag tabhairt deiseanna don scoláire fiosrú a dhéanamh ar uigeachtaí, blasanna, agus meascáin bhia éagsúla
- Dúshlán chócaireachta, ina n-oibríonn an scoláire ina aonar nó i ngrúpaí le béile a réiteach laistigh d'achar áirithe ama
- Páirt a ghlacadh in ullmhú bia d'imeachtaí, amhail bricfeastaí scoile, díolacháin cistí, béilí teaghlaigh, nó tograí cócaireachta pobail
- Taithí oibre a dhéanamh laistigh dá scoil agus den phobal níos leithne
- An pobal níos leithne a thabhairt isteach, amhail aoichócairí, táirgeoirí bia áitiúla nó cistineacha pobail, cuairteanna ar chistineacha proifisiúnta, caiféanna, nó margaí bia.

Trí dheiseanna rannpháirtíochta fíorshaoil a chur ar fáil, tugtar léargas ar chócaireacht agus ullmhúchán bia i suíomhanna san fhíorshaoil. Cabhraíonn sé seo leis an scoláire a chuid foghlama a chur i bhfeidhm lasmuigh den seomra ranga agus blaiseadh a fháil de thimpeallachtaí bia éagsúla. I gcás inar cuí, is féidir teicneolaíocht dhigiteach agus oiriúnaitheach a úsáid chun tacú le foghlaim agus rannpháirtíocht. Is féidir le háiseanna amhairc, uirlisí cistine oiriúnaitheacha, físeáin teagaisc céim ar chéim, tascanailís agus uirlisí cumarsáide inrochtaineacht a fheabhsú agus tacú le gach scoláire páirt ghníomhach a ghlacadh agus taitneamh a bhaint as an ngníomhaíocht foghlama.

Modúl: Cócaireacht

Tuairisceoir modúil

Cuireann an modúl Cócaireachta ar a chumas don scoláire scileanna bia praiticiúla riachtanacha a fhorbairt, chomh maith le feachtas ar shábháilteacht sa chistin agus scileanna san ullmhúchán bia chun muinín agus neamhspleáchas a chothú in ullmhúchán béilí don saol ó lá go lá.

Foghlaimíonn an scoláire faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire
Scileanna praiticiúla bia Déanann an scoláire fiosrú agus bíonn sé ag plé le bunscileanna atá ag teastáil sa ghnáthchistin, lena-áirítear an tábhacht a bhaineann le sláinteachas bia. Chomh maith leis sin, bíonn an scoláire ag plé le modhanna agus teicnící cócaireachta comónta agus leanann sé céimeanna cuí atá ag teacht le sceideal chun béile a phleanáil agus a ullmhú.	- Trealamh cistine riachtanach a shainaithint agus a úsáid go sábháilte, amhail sceana, cláir mhionghearrtha, cumascóirí, uirlisí tomhais - Gnásanna sábháilteachta a aithint agus a leanúint laistigh de thimpeallacht chistine - Úsáid a bhaint as teicnící tomhais agus meáite do chomhábhair thirime agus leachtacha araon - Cleachtais sláinteachais chuí a chur i bhfeidhm laistigh de thimpeallacht chistine 'Dátaí éagtha' agus 'dátaí ar fearr roimhe' a shainaithint agus a leanúint - Siombailí tábhachtacha ar lipéid bhia a shainaithint agus a leanúint - Teicnící stórála bia sábháilte a aithint agus a chur i bhfeidhm laistigh de thimpeallacht chistine - Treoirilínte a shainaithint agus a leanúint le traséilliú a sheachaint le linn ullmhú bia - Modhanna cócaireachta éagsúla a léiriú - Bunscileanna ullmhúcháin bia a léiriú, amhail mionghearradh, grátáil nó meascadh - Conas amanna cócaireachta agus teochtaí a athrú le dul in oiriúint d'oidis éagsúla a léiriú
Ullmhúchán bia Leanann an scoláire treoracha agus oidis chun tacú le bainistíocht éifeachtach ama agus acmhainní agus béilí simplí á n-ullmhú aige.	- Treoracha briathartha agus amhairc a leanúint i suíomh ullmhúcháin bia - Oidis céim ar chéim a leanúint le réimse béilí a ullmhú - Téarmaí cócaireachta comónta a aithint agus a chur i bhfeidhm (m.sh suanbhruith, sótáil, measc)

- o. Comhábhair a thomhas agus a mheascadh go cruinn
- p. Béile a chur i láthair, a chur ar an mbord agus a chomhroinnt
- q. Conas bia a chur i láthair agus a chur ar an mbord go tarraingteach a léiriú
- r. Amlíne nó sceideal cócaireachta a leanúint, ag cinntiú go bhfuil gach cuid den bhéile réidh ag an am cuí
- s. Conas glanadh suas i ndiaidh na cócaireachta a léiriú
- t. Dramhaíl a shórtáil de réir múirín, athchúrsála nó dramhaíl ghinearálta
- u. Róil agus freagrachtaí a aithint laistigh de spás cistine comhroinnte
- v. Béile a phleanáil agus freastal air i dtimpeallacht ghrúpa
- w. Béasaíocht bhoird chuí a léiriú i dtimpeallacht ghrúpa
- x. Léirmheas a thabhairt ar bhéile nó é a mheas

